

*Aanvraag meerjarige activiteitsubsidie
2017 - 2020 Fonds Podium Kunsten*

1. Wat is Theater RAST?

Theater RAST vertelt verhalen. Verhalen die verteld *moeten* worden omdat ze gaan over wat ons nu raakt, over de tragiek van, en het optimisme over de diverse samenleving, hier en over de grens. Rast heeft de kracht een persoonlijk gezicht te geven aan conflicten en culturen die voor het gros van ons publiek abstract, onbekend of ver van hun bed lijken.

Rast maakt die verhalen samen met nieuwe makers, schrijvers en acteurs en heeft daarbij een eigen vorm gevonden om de conflicten die Nederland, Europa en zijn ommelanden verscheuren een persoonlijk gezicht te geven in muzikale voorstellingen waar de humor de tragiek op de hielen zit. Daarmee trekt Rast in heel Nederland - maar bij internationale producties ook in Europa, Turkije en Irak - een divers samengesteld publiek. Het theater dat Rast maakt kan niet de wereld veranderen, maar wel de kijk op problemen en mensen verbinden die tegenover elkaar dreigen te komen staan.

Noodgedwongen heeft Rast in de afgelopen periode vooral kleinschalige voorstellingen gemaakt, maar dat leverde wel viersterren recensies op, de selectie door festivals als Oerol, Theaterfestival Boulevard in Den Bosch en Theaterfestival de Parade; en er werd weer nieuw publiek bereikt op vele Nederlandse podia, maar ook van Amsterdam en Berlijn tot aan Istanbul en van Oerol tot aan Duhok (Koerdisch Irak). Dit inspireert om ook in de periode 2017-2020 onze actuele verhalen te vertellen en liefst weer breder uit te pakken, voor een nog groter publiek.

Die nieuwe verhalen vertellen we met het scala van vormen dat het moderne theater biedt: van muziektheater, montagevoorstellingen tot klassieke libretto's. In het muzikale idioom klinkt het Oosten door, de verhalen en de speelstijlen wortelen in de moderne grootstad. Rast laat zien dat intercultureel geen leeg begrip is als je het invult met eigen wortels en inspiratiebronnen; dat intercultureel evenmin een statisch begrip is, zoals het nog te vaak wordt opgevat, maar een vlag waaronder dynamische processen plaatsvinden.

2. Artistieke uitgangspunten, signatuur en beschrijving activiteiten

Rast voelt de artistieke noodzaak bezoekers te raken door thema's te agenderen die gevoelig liggen in verhalen die emotie opwekken. Inspiratie vormt de interculturele stad van nu. De makers van Rast zetten daarvoor hun eigen achtergrond en die van hun spelers positief in om unieke verhalen te vertellen over universele thema's als migratie, geweld en liefde.. Rast vertoont daarbij een opmerkelijk patroon van continuïteit en vernieuwing. *Continuïteit* is er in de creatieve staf, de interculturele thema's, de rol van muziek en de internationale contacten. De *vernieuwing* is te vinden in steeds weer samenwerking met andere, vaak jonge makers:

- het ontstaan van JongRast is uitgemond in het veelgeprezen De Gasten;
- de langjarige samenwerking met componist Selim Doğru groeide uit tot het initiatief ReArt;
- de samenwerking met Podium Mozaïek en het Nederlands Blazers Ensemble (NBE) mondde onder meer uit in het succesvolle Heimweelieder en het Nazim Hikmet Festival;
- de meer recente verbinding met nieuwe makers als Eran Ben Michaël, George Elias Tobal en Meral Polat vormt, respectievelijk vormde, ook weer een belangrijke 'stepping stone' in hun carrière.

In die breedte weten de artistiek leiders van Rast uit te stijgen boven alleen maar het maken van voorstellingen, hun ervaring vormt een stuwende kracht in de ontwikkeling van anderen. Het zit in het *dna* van Rast om een vanzelfsprekende verbinding te onderhouden met de globale wereld om ons heen. Rast is en blijft artistiek nauw verbonden met Amsterdam (-West); de Turkse diaspora in de Europese steden en de mediterrane oorsprong van de artistieke leiders. Tegelijkertijd bereikt Rast steeds meer publiek in theaters en tijdens festivals in alle uithoeken van het land. Vandaar dat Rast de ambitie houdt om op alle niveaus actief te zijn. Die ambitie is uitgewerkt in het volgende programma:

- Reguliere theaterproducties
- Internationale producties
- Voorstellingen voor en met de buurt
- Nieuwe-makers traject
- Educatie

Bij de uitvoering van deze plannen gaat Rast door op de ingeslagen weg van samenwerking met aankomende en gevestigde theatermakers. Er zijn in dat verband afspraken met onder andere:

Abdelkarim El Baz, Funda Müjde, Victoria Osborne, Khadija Massoudi, Imke Smit, Rosa Mee, Sinan Cihangir, Karim El Guennouni, Marcel Faber, Manoushka Zeegelaar Breeveld, George Elias Tobal, Ilda Simonian, Esra Dalfidan, Sahand Sahebdivani.

2.1 Producties

De theaterproducties die Rast de komende vier jaar gaat maken, bouwen voort op de hierboven beschreven uitgangspunten. Thematisch blijft Rast in de sfeer van actuele, heikele thema's – zeker in een steeds sterker gepolariseerd veld binnen Europa en het Oosten – verweven met persoonlijke, toegankelijke verhalen. Qua speelstijl kenmerken voorstellingen van Rast, zie *de Afrekening* (2002), de klassieker *In de schaduw van mijn vader* (2003) en vele andere, zoals het succesvolle *Tarator* (2013), zich door een speelstijl waarin het tragische het komische op de hielen zit. De muziek vormt hierbij een vierde dimensie. In een wereld waarin iedereen in beweging lijkt te zijn, is het *Leitmotiv* van veel RAST-producties voor de komende jaren: *Op weg naar...: Op weg naar succes, vrede, geluk, vrijheid*. De honden blaffen, de Rast-karavaan trekt voort en weet ook tussen 2017 en 2020 vele toeschouwers in het hele land naar zijn tenten te lokken.

2017

Vlucht van de granaatappel (Herneming als zaalvoorstelling)

Een tragikomische productie die zich afspeelt tussen de wens te willen weten en het verlangen te verzwijgen. De Koerdische Celil, de Joodse Eran, de Syrische George en de Hollandse Imke maken het publiek om hen heen deelgenoot van hun nooit vertelde verhalen en nimmer gestelde vragen. Persoonlijke vluchtgeschiedenissen van twee generaties die meer over elkaar willen weten, ondanks de angst de ander te belasten met onuitgesproken leed.

De vlucht van een granaatappel is het persoonlijke en humorvolle relaas van vier vrienden, twee vluchtelingen en één generatiekloof. De vlucht van een granaatappel beleeft zijn première begin 2017 in de Toneelschuur Haarlem in een nieuwe, uitgebreide versie als middenzaalproductie.

Spel en concept: Imke Smit; Celil Toksöz, Eran Ben-Michaël en George Elias Tobal
Regie: Xander Straat
Verkoop door: Theaterzaken Via Rudolphi

Op weg naar succes I: Zwarte Maan

Op weg naar succes is een tweeluik waarin Khadija Massoudi en Abdelkarim El Baz hun weg zoeken om in Nederland als zangeres, respectievelijk acteur aan de top te komen. Twee authentieke verhalen van twee zelfbewuste jonge talenten vol met zwarte humor, zelfspot, hilarische situaties en ontroering.

In *Op Weg naar succes I – Zwarte Maan* raakt de zwarte Marokkaanse Khadija tijdens een cursus Turks onder de indruk van de zwarte Turkse zangeres Esmeray (de zwarte maan). Esmerays stem, haar muziek, maar vooral ook haar vermogen om als zwarte vrouw de top te bereiken in Turkije, intrigeren haar. Khadija gaat op zoek naar haar eigen positie via het verhaal achter Esmeray. Hoe is het deze vrouw gelukt om zo ver te komen en welke prijs heeft zij daarvoor betaald? Life gezongen, met nostalgische filmbeelden in de sfeer van de jaren '70. Selim Doğru die al vaak succesvolle composities schreef voor Theater Rast en het NBE arrangeert en schrijft nieuwe composities.

De voorstelling wordt behalve in Nederland ook in Londen en in Turkije in diverse steden gespeeld. In 2016 doet Khadija Massoudi in opdracht van Theater Rast in Istanbul een vooronderzoek naar deze zangeres met een presentatie daarvan eind oktober 2016 in Podium Mozaïek.

Spel/zang: Khadija Massoudi, Abdelkarim El Baz
Tekst: Massoudi & Ol
Regie: Şaban Ol
Dramaturgie: Katja Hieminga
Arrangementen&composities: Selim Doğru
Muziek: Juri Kuefner, Laurens Joensen, Ece Erdem
Beeldtaal/decor: Katrin Bombe
Geluid, techniek Ata Guner, Dirk Blom
Research en adviezen in Istanbul Ekin Kalyon
Verkoop door: Podium Mozaïek

2018

Op weg naar succes II: Men heeft hoge verwachtingen van mij

In *Op weg naar succes II – Men heeft hoge verwachtingen van mij* gaat de zachtaardige Marokkaans-Nederlandse Abdelkarim El Baz met zijn diploma's van de Mimeschool en de Theaterschool Maastricht op zak en met hoge verwachtingen van zijn docenten, op zoek naar werk. Hij wordt vooral gecast voor rollen als criminele Marokkaan en radicale Moslim. Hij begint te twijfelen aan zichzelf, aan de maatschappij, hij is geneigd zich terug te trekken, niet meer uit bed te komen, totdat zijn alter-ego, gespeeld door Khadija Massoudi, hem een spiegel voorhoudt. Hij wordt wakker en gaat imams, Arabisten en iedereen die betrokken is bij de theaterwereld bevragen hoe hij de vooroordelen kan bestrijden en succesvol kan worden als acteur.

De voorstelling komt tot stand door middel van improvisaties, grotendeels gebaseerd op eigen ervaringen. Twee acteurs en een muzikant vertellen, spelen en zingen - El Baz gebruikt graag zo veel mogelijk speelstijlen - het tragikomische verhaal over de dromen en idealen van een Marokkaanse jongeman die geconfronteerd wordt met tradities, regels en verwachtingspatronen. Hij wordt vergezeld door zijn alter-ego, gespeeld door Khadija Massoudi en Dwight Breinburg (Muzikant, gespecialiseerd in Andalusische muziek).

<i>Tekst & spel:</i>	<i>Abdelkarim El Baz, Khadija Massoudi</i>
<i>Muzikant:</i>	<i>Dwight Breinburg (Andalusisch orkest)</i>
<i>Concept & Regie:</i>	<i>Şaban Ol</i>
<i>Dramaturgie:</i>	<i>Katja Hieminga</i>
<i>Artistieke adviezen:</i>	<i>Melih Gençboyacı</i>
<i>Lichtontwerp:</i>	<i>Benno Barends</i>
<i>Vormgeving en kostuums:</i>	<i>Katrin Bombe</i>
<i>Verkoop door:</i>	<i>Podium Mozaïek</i>

Op weg naar vrede... George en Eran III, de Finale

In *George & Eran lossen Wereldvrede op! Deel III: De Finale* keren de twee vrienden voor een laatste keer terug op het podium in een ultieme poging de wereldvrede te herstellen. De problematiek in hun regio, het Midden-Oosten, verspreidt zich razendsnel hier heen en meer nog dan in hun eerdere delen, vertelt deze productie het verhaal van een veranderend Europa.

George & Eran lossen Wereldvrede op! Deel III begint als de vrienden na een jaar weer bijeen komen om hun opgedane ervaringen en oplossingen met elkaar en met het publiek te delen.

George ondernam voor deze voorstelling daadwerkelijk de reis richting moederland, maar strandde op Sicilië. Hij verleende daar eerste hulp aan mensen die aanspoelden en ging in gesprek met mensen uit regio's waar hij zijn jeugd doorbracht en hoorde zo uit de eerste hand wat er volgens hen zou moeten gebeuren.

Eran trok vol goede moed naar Den Haag en ondernam een reis die hem leidde langs beleidsmakers en wetgevers. Hij ging via Brussel met een tussenstop in Parijs naar Berlijn om te praten met mensen die het verschil kunnen maken. Hij legde hen zijn frisse ideeën voor en ging in debat over de uitwerking daarvan. Hij baande zich een weg langs spindokters en voorlichters en besteeg stap voor stap de politieke ladder om zo het politieke klappen van de zweep te leren kennen.

Beide acteurs registreren hun reis met de camera. Deze beelden zullen uiteindelijk als 'derde personage een belangrijk onderdeel uitmaken van de voorstelling.

De thematiek van deze voorstelling is dus breder dan het conflict in het Midden-Oosten tussen Israël en de Arabische wereld. De actualiteit klopt nadrukkelijk op de deur ... Dat laat onverlet dat humor een grote rol blijft spelen in deze conflictkomedie.

Regie: Celil Toksöz
Spel : George Elias Tobal, Eran Ben Michael
Dramaturgie : Céline Buren
Muzikant: Sahand Sahebdivani
Verkoop door: Theaterzaken Via Rudolphi

2019

Op weg naar geluk

We zijn allemaal gelukszoekers. Alleen is de een succesvoller dan de ander. Daarom brengen de Turks-Nederlandse cabaretière Funda Müjde en Iraans-Nederlandse stand-up comedian Farbod Moghaddam ons de wervelende cursus *De sleutel tot geluk*. De twee hebben ieder op hun eigen manier hun geluk gevonden en dat steken ze niet onder stoelen of banken. Samen vormen zij een ogenschijnlijk perfect team.

De één legde 4000 km af op een handfiets van Nederland naar Turkije, de ander vluchtte 4000 km van Iran naar Nederland. De één vrouw, de ander man. De één met de toekomst nog voor zich, de ander met een groot deel van de toekomst al achter zich. Levenservaring versus jeugdige hybris. Beiden levenskunst-deskundigen *pur sang*.

Wat volgt is een spannend samenspel tussen twee gehaaide performers die vanuit hun individuele kracht, achtergrond en vakgebied hun unieke blik op het geluk delen. Soms tragisch, soms komisch, altijd eerlijk.

Maar naarmate de workshop vordert vertoont hun samenwerking steeds meer scheurtjes. Zijn ze wel zo ver met hun persoonlijke ontwikkeling als ze graag beweren? Zijn de twee wel intrinsiek overtuigd van elkaars kracht en leed?

Concept en regie: Celil Toksöz
Spelers: Funda Müjde (www.fundam.nl); Farbod Moghaddam (farbod.nl) en Esra Dalfidan
Dramaturgie Céline Buren
Verkoop door: Podium Mozaïek

Op weg naar het einde: onvoltooide zaken

Wanneer een theatermaker een laatste voorstelling wil maken en op zijn verjaardag overweegt naar een ander land te vertrekken krijgt hij midden in de nacht bezoek van verschillende personages: een recensent, een crimineel, een man van het volk, een echtgenote en een minnares. Van de theatermaker hebben zij nooit de kans gekregen om in een voorstelling te spelen. Ze voelen zich in de steek gelaten. Allemaal willen ze een plaats veroveren in zijn laatste voorstelling, de laatste kans om hun verhaal af te maken.

Midden in de nacht gaat de doos van Pandora open... Geluiden, vergeten dialogen, momentopnames, muziekstukken, flarden van gesprekken, passeren de revue. Vergeten kostuums en decorstukken komen tevoorschijn. Gaandeweg wordt duidelijk dat de personages even grillig, gefrustreerd en onvoorspelbaar als fictief zijn. Ze hebben allemaal hun geheimen. De situatie loopt uit de hand als zich ook nog vier vluchtelingen melden die via de theatermaker hun verhaal kwijt willen.

Een terugblik van een theatermaker over schijn en werkelijkheid - vermenging van de fictie van het toneel met de realiteit van alledag - met zelfspot en ironie, over vreemdeling zijn, overspel, generatieconflict, gemiste kansen, mislukte relaties, twijfels, multicultureel leven in surreële, hilarische situaties.

De basistekst zal geschreven worden door Şaban Ol en Paulette Smit en deels tot stand komen via improvisaties met de acteurs. Inspiratiebronnen zijn *Zes personages opzoek naar een auteur* van Luigi Pirandello en *Gesprekken met professor Y* van Louis-Ferdinand Celine.

<i>Concept en regie:</i>	<i>Şaban Ol</i>
<i>Co-regie & tekst bijdragen:</i>	<i>Paulette Smit</i>
<i>Spel:</i>	<i>Marcel Faber, Abdelkarim El Baz, Victoria Osborne, en Manoushka Breed Zegelaar, Funda Müjde en 4 figuranten</i>
<i>Dramaturgie:</i>	<i>Katja Hieminga</i>
<i>Verkoop door:</i>	<i>Podium Mozaïek</i>

2020

Op weg naar vrijheid ZENNE

Zenne is het Turkse woord voor een mannelijke buikdanser. In deze tragikomische voorstelling zien we onze held Zenne. Hij is een dansende jongen die optreedt in nachtclubs en op bruiloften. Hij is van de mannenliefde. Op een dag komt zijn familie er achter. De gekwetste vader gaat in de eerste nacht van het offerfeest, het feest van de verzoening, het feest van het offer naar hem op zoek.

Ze ontmoeten elkaar na afloop van een optreden in een nachtclub. Iedereen is weg, de muzikanten ruimen hun spullen op. Ze zijn getuige van de confrontatie tussen vader en zoon, tussen familie-eer en losbandigheid, tussen traditie en vrijheid. Er wordt geofferd.

Deze kleurrijke voorstelling vol zang en dans gaat de confrontatie aan met vooroordelen rondom homoseksualiteit en familie-er die binnen de multiculturele samenleving in Nederland nog altijd een grote rol spelen – zie de late coming out van Tofik Dibi. Zo'n groot taboe kun je niet zomaar wegpoetsen. Wanneer je te maken hebt met de immense druk van een cultuur die geen begrip heeft voor de situatie, is er geen simpele oplossing. Dit geldt voor beide kanten. Dat is waar deze voorstelling het publiek mee wil confronteren.

<i>Concept en regie:</i>	<i>Celil Toksöz</i>
<i>Spelers:</i>	<i>Karim El Guennouni, 2de speler en Esra Dalfidan</i>
<i>Muziek:</i>	<i>Alper Kekec (percussie), Umit Firat (saz)</i>
<i>Dramaturgie :</i>	<i>Céline Buren</i>
<i>Verkoop door:</i>	<i>Podium Mozaïek</i>

Een Koerdische 'Tosca'

Een volksopera, gebaseerd op de bekende opera 'Tosca' van Puccini, gezongen in het Koerdisch. Voor de volksopera van Toksöz worden nieuwe libretto's en arrangementen geschreven: drie verschillende mensen, ieder met hun eigen positie in de samenleving, een machthebber, een kunstenaar en een intellectueel worden geconfronteerd met een vluchteling die onderdak zoekt. De keuzes die ze maken hebben verstrekkende gevolgen, voor henzelf en voor anderen. Helpen of niet helpen, de wet volgen of naar je eigen hand zetten, standvastig leven naar je hart of toegeven aan de angst, al deze dilemma's worden door de personages hartverscheurend vertolkt. Vanaf de zijlijn leveren twee *dengbej* hun tegendraadse, soms droogkomische commentaar op het tragische verhaal.

De Koerdische volksopera Tosca gaat over mensen die uit angst niet meer de hand reiken aan de ander, over mensen die dat uit liefde wel durven doen, over verlies of behoud van menselijkheid.

De Koerdische taal staat voor de taal van de onderdrukten, van de vluchteling, van het heimelijke. Het is tevens de verloren taal van de familie van regisseur Toksöz. Ook die taal zoekt als een vluchteling onderdak in deze opera. De Koerdische traditie kent geen opera, maar wel de vertelkunst *dengbej*. Een *dengbej* is een troubadour die al zingend langs de dorpen gaat, verhalend over de grote thema's van het leven als liefdesverdriet of het verlaten van je land.

De professionele Koerdische muzikanten en zangers zijn afkomstig uit alle Koerdische landen en windstreken. Theater Rast werkt voor deze voorstelling samen met Stadstheater Diyarbakır en Rikstheater Stockholm.

<i>Concept en regie:</i>	<i>Celil Toksöz</i>
<i>Spelers:</i>	<i>o.a. Ali Tekbas</i>
<i>Zangeressen:</i>	<i>Rojda Senses, Gulseven Medar (beiden internationaal bekend)</i>
<i>Componist:</i>	<i>Nizametti Aric</i>
<i>Samenwerking:</i>	<i>Stadstheater Diyarbakır en Rikstheatern Stockholm.</i>

Specials

Naast deze reguliere theaterproducties zal Theater Rast in de periode 2017-2020 enkele specials uitbrengen: het festival *Beyond the ARARAT*. In dit festival (2020) staat de symbolische werking van deze berg centraal. In een tijd waarin gesprekken steeds meer gaan over het plaatsen van hekken, het afgrenzen van nationaliteiten, waarin angst en boosheid om voorrang vechten is er des te meer behoefte aan verbeelding en aan krachtige symbolen van verbinding. De berg Ararat is zo'n symbool. De Ararat speelt een rol in Jodendom en Christendom, is een twistpunt tussen Turken en Armeniërs en vormde door de eeuwen heen een inspiratiebron voor avonturiers, schrijvers, filmers en bergklimmers. Succesauteur Frank Westerman schreef er een fascinerend boek over. Het concept 'Ararat' staat daarmee voor verbeelding en ruimte. Die gaat Theater Rast in samenwerking met Podium Mozaiek, reArt Collective, DEGASTEN, Poetry Circle, Agora Lettera, Mezrab, Nederlandse Blazers Ensemble opzoeken tijdens het multidisciplinaire festival *Beyond the ARARAT*. Documentaire, discussie, debat, expositie, poëzievoordrachten, workshops, concerten en een theatrale reading.

Samenstelling programma: Özkan Gölpınar, Şaban Ol
Adviezen: Frank Westerman: (o.v.b.)
Samenwerking: Podium Mozaiek, reArt Collective, DEGASTEN, Poetry Circle, Agora Lettera, Mezrab, Nederlandse Blazers Ensemble

Ook voert Rast in 2017 & 2018 het project *Verhaal halen* uit: verhalen van 45-plussers uit Amsterdamse wijken. In een tijd waarin iedereen het over talentontwikkeling heeft en alle aandacht uitgaat naar de jeugd, richt Rast zich met dit project op een generatie die ons inziens veel te vertellen heeft, omdat ze domweg meer meegemaakt heeft: de verhalen van 45-plussers. Geschiedenis van mensen met levenservaring, een geschiedenis die niet terug te vinden is op Google en die dus niet vanzelfsprekend (meer) wordt doorgegeven, maar die meer dan de moeite waard is om op te tekenen.

De theatrale vertellingen worden gespeeld in meerdere buurten en op kleine festivals in Amsterdam. Theater Rast volgt hierbij het stramien van 2014 en in 2015, toen Theater Rast een soortgelijk project met veel succes uitvoerde in verschillende stadsdelen.

Concept en regie: Celil Toksöz
Spelers: Rosa Mee, Sinan Cihangir
Muziek: Maaïke Tromp (*accordeon*) Ata Güner (*percussie*)
Samenwerkingspartners: WESTwaARTS-festival, St. Cordaan, NAL Trainingen, Rode Loper; Stadsdelen: Amsterdam Oost; Amsterdam West

2.2 Terugblik

In de periode 2013-2015 was er sprake van 2 reprises. Daarnaast gingen 8 nieuwe producties in première.

2.1 Overzicht producties

Producties	Opvoeringen 2013-2015	Publieksbereik (afgerond)
Hamlet	74	32.000
Eldersland	19	1.200
George en Eran lossen.. I	130	12.000
George en Eran lossen.. II	54	5.200
Verhaal halen (buurt)	5	260
In de schaduw v.m. vader (repr)	1	275
De vlucht van de granaatappel	20	3.600
Heimweeliedereren/Göç Türküleri	1	370
Who's Afraid of Romeo & Julia?	10	490
Nazim Hikmet Festival	5	800
TOTAAL 10	273	35.195

Hamlet, de eerste Koerdische versie van Shakespeares tragedie, maakte van 2013 tot 2015 een internationale zegetocht door (Oost-)Turkije, Iraaks Koerdistan en Iran. In totaal zagen ruim 32.000 mensen in drie landen deze voorstelling die in 2012 in de Amsterdamse Stadsschouwburg in première was gegaan.

In 2013 vond het Festival Europe Now plaats met voorstellingen uit Berlijn, Londen, Istanbul en Stockholm. Dit was een initiatief van Theater Rast, in samenwerking met Podium Mozaïek en de internationale partners Arcola Theater in Londen, Ballhaus Naunynstrasse in Berlijn en Riksteatern in Stockholm. Als Nederlandse bijdrage aan Europe Now toerde de productie *Eldersland* door Europa.

Een grote hit scoort RAST met de voorstelling *George en Eran lossen de wereldvrede op*. Deze voorstelling in de regie van Celil Toksöz was dé Paradehit van 2013 en was opnieuw te zien op Oerol 2014 en vanaf januari 2015 in de Nederlandse

theaters. Er kwam dan ook een deel 2, aangewakkerd door de oorlog in Syrië en het conflict in Israël. Ook deze productie gooide hoge ogen bij pers en publiek. Een derde productie over dit thema is in de maak (zie hierboven).

Op Oerol 2015 was *De vlucht van een granaatappel* een doorslaand succes. Dit persoonlijke en humorvolle relaas van vier vrienden (de Koerdische Celil, de Joodse Eran, de Syrische George en de Hollandse Imke) komt in 2017 terug als zaalproductie.

Op het Theaterfestival Boulevard in Den Bosch. was *Who's Afraid of Romeo & Julia?* Te zien. Op basis van eigen verhalen en ervaringen zochten Meral Polat en Eran Ben Michaël onder regie van Celil Toksöz antwoord op de vraag of er iets bestaat als *De Ware Liefde*.

Naast de reguliere producties maakte Rast in deze periode onder de titel *Verhaal halen* een theaterproject in samenwerking met buurtbewoners uit Amsterdam-West en Amsterdam-Oost. In het kader van vijftig jaar migratie ontstond de eenmalige productie *Heimweelieder/Göç Türküleri*. Het succes van deze coproductie met het Nederlands Blazersensemble, Podium Mozaïek en ReArt kreeg in 2016 een vervolg met een uitverkochte première in Podium Mozaïek en volle zalen in Utrecht, Den Haag en Deventer. In de herfst van 2015 vond het Nazim Hikmet Festival plaats ter gelegenheid van 15 jaar Theater Rast, een festival in samenwerking met reART Collective, Podium Mozaïek, Agora Lettera en Poetry Circle Nowhere. Van *spoken word* tot film en van poëzievoordracht van gedichten van Hikmet tot een conference van Micha Wertheim. De beroemde dichter Hikmet bleek een goede inspiratiebron voor een bruisend festival dat zo'n 800 mensen trok.

Met deze 10 producties wist theater Rast de financieel magere jaren 2012-2016 in een succes om te zetten.

3. Plaats in het veld

Sinds het wegvallen van MC, en de reductie van DNA tot een sologezelschap is Rast de enige interculturele theatergroep van de pioniersgeneratie die nog structureel produceert, samenwerkt en een rol heeft in de talentontwikkeling van makers. Daarnaast heeft Rast een uniek internationaal profiel. De netwerken van Rast zijn binnen Amsterdam, nationaal en met de internationale Turkse theaterdiaspora.

In Amsterdam is Podium Mozaïek een strategische partner, Rast is daar huisgezelschap samen met het NBE en De Gasten. Er ligt een intentie om voorstellingen te brengen in de SSBA en het festival Oerol. Daarnaast is er intensief contact met De Gasten, Reart, Conservatorium Amsterdam, Theaterschool Amsterdam in de vorm van begeleiding van de opleiding theaterdocent, Rast is betrokken bij een master Kunsteducatie. Daarnaast is er samenwerking met sociale en maatschappelijke instellingen. In het Amsterdamse theaterveld neemt Theater Rast daarmee een unieke plek in, als gezelschap dat een verbinding tot stand weet te brengen tussen podia in de stadsdelen - Theater Mozaïek, De Meervaart, de Tolhuistuin en Bijlmerparktheater - en het centrum: Theater Bellevue en SSBA.

Landelijk is er samenwerking met festivals als Oerol en Parade, vaste speelafspraken met theaters in steden als Utrecht, Enschede, Amsterdam, Rotterdam, Den Haag etc. worden door Podium Mozaïek ontwikkeld.

In West Europa is door het Europe Now project een netwerk met vaste partners ontstaan: Arcola Theater in Londen, Ballhaus Naunynstrasse in Berlijn Talimhane Istanbul en Riksteatern in Stockholm.

In Turkije zijn Talimhane Theater in Istanbul, Internationaal Theaterfestival van Ankara en Stadstheater van Diyarbakır vaste partners geworden. Rast-regisseur Celil Toksöz won in 2014 in dit verband de Corendon Vriendschapsprijs Nederland Turkije.

Daarmee heeft Rast een uniek publieksbereik. Van de jonge gemengde generatie in de Randstad (Ook wel de Kleurrijke Knokker genoemd in Mozaïekjargon) tot een breed gemengd autochtoon/allochtoon publiek in de regio. Ook bedient Rast als een van de weinige theatergezelschappen in Nederland de Mediterrane & Turks-Koerdische regio.

4. Ondernemerschap

4a. Bedrijfsvoering en financiering

Janneke Tigchelaar is zakelijk leider a.i. en heeft net als opvolger Rob Kuiphuis (per 1 maart 2016) jarenlange ervaring in de culturele sector. Zij zijn de opvolgers van Gert de Boer, die door ziekte is weggefallen. De bedrijfsvoering wordt geborgd door duidelijke protocollen, goede jaar- en projectbegrotingen, door regelmatige controles (kwartaalrapportages) van zowel de boekhouder als de penningmeester en door een jaarlijks accountantsrapport.

Verleden

Theater RAST is een kleine organisatie, 15 jaar geleden opgericht door 2 artistiek leiders, Celil Toksöz en Şaban OL en zakelijk leider Gert de Boer, alle 3 gepokt en gemazeld in het theater. Tot het vorig kunstenplan werden zij financieel ondersteund door OC&W en de Gemeente Amsterdam. Bij OC&W werden zij in 2012 positief beoordeeld, maar vielen ze als gevolg van de bezuinigingen door Zijlstra onder de financiële zaaglijn. Vanaf 2013 moest RAST het daarom doen met de steun van de Gemeente Amsterdam, te weten € 160.000 per jaar en incidentele projectsubsidies. De 3 oprichters zijn op deeltijdbasis gezet en het ondersteunend personeel is ontslagen. Voor de publiciteit is een freelance pr bureau ingeschakeld, voor de financiën een boekhouder en een salarisbureau, etc.. De studioruimte is voor verhuur beschikbaar gesteld. Daarnaast is er veel vrijwilligersarbeid ingezet.

De financieringsmix

RAST streeft ernaar om de voorgenomen activiteiten te realiseren door:

- recettes, uitkoop en partages;
- inkomsten via overheids- private en publieke fondsen;
- sponsors, particulieren;
- samenwerking met andere Amsterdamse organisaties om producties te realiseren;
- verregaande samenwerking met Cultuurhuis Podium Mozaïek: het delen van de kantoorruimte en de studio, het gebruik maken van het financieel apparaat en het impresariaat van Mozaïek.
- Coproducties op nationaal en internationaal gebied.

Verleden

Er zijn in de afgelopen kunstenplanperiode diverse producties gemaakt.

Deze zijn bekostigd met geld van overheidsfondsen (AFK en Gemeente Amsterdam) , private en publieke fondsen, met geld van sponsors en samenwerkingsverbanden.

Marketing etc,

Samen met ons pr bureau (zie ook 4b) gaan we in het nieuwe Kunstenplan actief marketen, intensief gebruik maken van de sociale media en nieuwe technieken toepassen om de producties van Rast onder de aandacht te brengen en daarmee de verkoop te vergroten en de publieksinkomsten te verhogen.

Via het impresariaat van Via Rudolphi en Podium Mozaïek kunnen we onze producties aan meer theaters verkopen, verspreid over heel Nederland.

De pr-activiteiten zijn vanwege geldgebrek in de periode 2013-2016 voor een deel gedaan door de Rast regisseurs en acteurs. Het impresariaat werd de eerste twee jaar door Rast zelf gedaan. Later werd o.a. de serie George en Eran verkocht door Via Rudolphi wat een flinke toename betekende van verkochte voorstellingen.

Inkomstennorm

De aanpak van Rast is er op gericht om zoveel mogelijk, maar tenminste 25% eigen inkomsten per productie te hebben. Dit willen we vooral bereiken door verhoging van de verkoopaantallen van voorstellingen per productie en bezoekers per voorstelling. We denken dit te kunnen bereiken door de verkoop en marketing in handen te leggen van gespecialiseerde partners zoals Via Rudolphi en Your Theater Business.

Ook van 2013 tot 2016 is het eigen inkomen versus de subsidie voldoende geweest, namelijk 27,9 procent . Zeker ook omdat de artistiek leiders en de zakelijk leider parttime betaald werden, wat opgevangen werd met vrijwilligerswerk. Eigen inkomsten komen voort uit recettes, uitkopen, particuliere fondsen en buitenlandse fondsen (Europese Unie en Turkije). Daarnaast uit inzet van de artistiek leiders voor derde partijen, zoals het Amsterdams Conservatorium en de AHK.

Kostenbesparing

De samenwerking met Cultuurhuis Podium Mozaïek zetten we in de komende periode voort:

- Het delen van de kantoren, werkruimte, backoffice en studio levert aanzienlijke kostenbesparing op beheerskosten. Zowel in personele als materiële zin.
- De facilitaire ondersteuning vanuit Mozaïek biedt Rast de mogelijkheid zich te focussen op haar kerntaak, het maken en produceren van theatervoorstellingen.
- De benodigde technische en andere ondersteuning is in te kopen per productie.
- De gezamenlijke organisatie van educatieve projecten en talentontwikkeling, verhoogt de kwaliteit van het aanbod en maakt het eenvoudiger het aanbod onder de aandacht van onderwijs te brengen.
- Door het impresariaat samen met de andere huisgezelschappen te betrekken van de backoffice van Podium Mozaïek wordt ook bespaard.

Governance Code Cultuur

De organisatie kent de Governance Code Cultuur en past deze toe op alle 9 punten. We zullen wel meer aandacht aan de vermelding op de website schenken.

Code Culturele Diversiteit. (CCD)

Als theatergroep met Turkse roots onderschrijft Rast de CCD volledig. De culturele diversiteit is een uitgangspunt in het ontwikkelen van het programma-aanbod. Het bestuur van Rast probeert een evenwichtige afspiegeling te zijn van de grootstedelijke samenleving.

De code wordt verder nog niet genoemd in de beleidsplannen. In de komende vier jaar wordt de code ook op andere vlakken geïmplementeerd in de organisatie. Het bestuur van stichting Rast heeft de code op de agenda staan en gaat het diversiteitsbeleid verder uitwerken.

4b. Publieksbenadering

Het publiek van Rast ontwikkelt zich nog steeds. Was bij de start de eerste generatie (overwegend Turks-Koerdische) migranten nog een referentiepunt, nu trekken de voorstellingen ook jongeren, studenten (20-25) en kleurrijke knokkers (hoogopgeleide 2de en 3de generatie en mix-generatie 25-40), terwijl een geïnteresseerd autochtoon publiek (40+) zich steeds vaker door de producties laat aanspreken. Anders dan veel theatergroepen trekt Rast daarmee een divers publiek op steeds meer plekken in het land. Internationaal slaan de Rast-producties aan in stedelijke gebieden in Europa met een Turkse diaspora en ook bij een Turks/Koerdisch publiek in Turkije en Irak.

Theater Rast werkt voor publiciteit samen met PR Bureau Your Theater Business. Naast alle gebruikelijke middelen zet dit bureau bijzondere vormen van theaterondersteuning in, onder meer een online magazine, gericht op een productie; gepersonaliseerde *vlogs*, gericht op publiek op locatie maar ook het inzetten van het netwerk van Rast en het aanspreken van lokaal relevante organisaties, waaronder culturele organisaties met diverse etnische invalshoeken, vredesorganisaties, etc.. Deze directe aanpak speelt in op de tendens van persoonlijke benadering en het bieden van beleving.

Producties van Rast bevatten vaak een persoonlijk verhaal dat aansluit bij de actualiteit. Daardoor zijn ze interessant voor zowel de pers als voor de talkshows op televisie. Daarop richt de mediastrategie zich.

Heel specifiek voor onze aanpak is het benaderen van een steeds breder netwerk van relevante niche doelgroepen: organisaties met diverse etnische invalshoeken zoals Turkse, Joodse en Arabische organisaties, het maatschappelijk veld van mensenrechten, anti-discriminatie, vredesorganisaties als PAX, het onderwijsveld van middelbare scholen (bovenbouw) en het hoger en universitair onderwijs.

Met bescheiden budgetten kunnen we zo relevante doelgroepen bereiken en bij ons houden. Zoals ook op het gebied van productie, podium en personeel voldoen we daarmee ruimschoots aan de Code Culturele Diversiteit.

Interactie staat voor ons centraal. Vandaar veel voor- en nagesprekken gedurende de tournees. Een ambassadeursgroep van enthousiaste bezoekers brengt nieuwe mensen met ons in contact.

De *branding* van Theater Rast gaan we versterken en ook het nieuwe-makers traject, met grote potentie voor een jong publiek, krijgt zijn eigen stijl en communicatie, waarbij Facebook en Twitter een grote rol spelen. Het volledige publiciteitsplan is als bijlage toegevoegd.

5. Spreiding

Theater Rast is gevestigd in Amsterdam. Het probeert met een goede mediamix de aandacht op nieuwe producties te vestigen. De voorstellingen verkoopt zij via impresariaten door het hele land en op het festival Oerol. Zelf onderhoudt RAST contacten met festivals als de Parade en de Boulevard.

Een aantal theaters neemt altijd producties af van de drieluik George en Eran lossen de wereldvrede op. Zoals de Lawei in Drachten, Lux in Nijmegen, Bellevue in Amsterdam, Stadschouwburgen Utrecht, Groningen, Leeuwarden, Theater Bouwkunde in Deventer, zuiderstrandtheater in den Haag, etc.. De vlucht van de Granaatappel is met 40 voorstellingen in de eerste maanden van 2017 eveneens door het hele land gespreid.

Voor haar Nieuwe Makers gaat RAST samen met Podium Mozaiek een samenwerking aan met theaters, onder andere Den Haag, Rotterdam, Utrecht, zodat de Makers hun producties kunnen spelen en de Nieuwe Makers van deze theaters kunnen optreden bij Mozaiek.

6. Talentontwikkeling

De artistieke staf van Theater Rast heeft een in Nederland nog steeds zeldzame combinatie van langjarige ervaring op het gebied van theater én kennis van alle mogelijkheden, maar ook moeilijkheden waarmee een maker met een cultureel diverse achtergrond te maken heeft. Waar nieuwe makers op andere plekken heel veel uit te leggen hebben, is bij Theater Rast vaak een half woord genoeg. Die (h)erkenning trekt nieuwe makers naar Rast toe, en vanuit die kennis en ervaring kan de artistieke staf nieuwe makers coachen zodat ze hun specifieke achtergrond kunnen benutten zonder vast te lopen in clichés of in wanhopige ontkenning. Het nieuwe-makers traject van Rast kenmerkt zich dan ook door individuele coaching, gericht op de talenten van de makers. Bij Rast krijgen zij zowel de kans eigen projecten uit te voeren als te spelen of anderszins bij te dragen aan overige Rast-projecten.

Naast de afronding van het traject met Eran Ben Michael in 2017 – hij gaat daarna zelfstandig verder - start Rast in deze periode de samenwerking met twee nieuwe makers: Farbod Moghaddam en Ada Özdoğan.

Farbod Moghaddam

Van jongs af aan is Farbod geïnspireerd door alles wat met creativiteit te maken heeft, met name entertainment. Naarmate hij ouder werd, groeide zijn interesse. Van tekenen, dansen en tekenfilms, naar schrijven, acteren en stand-up comedy.

Zijn komst op vijfjarige leeftijd als vluchteling naar Nederland vormde een belangrijk drijfveer. Het contrast tussen Iran en Nederland staat hierdoor altijd op de voorgrond. De kans dat iemand opgroeit in een land vol met kansen en vrijheden als in Nederland is, globaal gezien, vrij zeldzaam. Deze bewustwording die al vroeg aanwezig was, heeft Farbod doen besluiten om zich hier zoveel mogelijk te ontwikkelen. Onder het toezien van een regisseur, dramaturg en een schrijver, wil Farbod een voorstelling creëren waarin meerdere disciplines zoals stand-up, vertelkunst, dans en muziek met elkaar verweven zijn.

Ada Özdoğan

Ada Özdoğan is in 2014 afgestudeerd aan de regieopleiding van de Toneelschool Maastricht. Ze regisseerde o.a: De Beer van Anton Tsjechov, (afstudeer productie) die speelde in Podium Mozaïek en op Festival De Parade (2014). In 2016 doet ze een stijlonderzoek bij Theater Rast.

Zij wil zich als nieuwe jonge maker graag wagen aan het stuk Hedda Gabler van Henrik Ibsen. Een eigentijdse bewerking vanuit het perspectief van de huidige generatie dertigers, *the millennials* of ook wel generatie-Y. Özdoğan: "Onze generatie is opgegroeid met het idee dat we alles kunnen en bereiken wat we maar willen. Tegelijkertijd heeft nog nooit eerder zo'n grote groep tegelijk gekampt met depressies, angststoornissen en andere mentale stoornissen. We verdrinken in onze vrijheid en het ontbreekt ons aan idealen. Zelfs in deze rumoerige tijden neemt niemand een standpunt in. De samenleving is een gemaskerd bal. Iedereen construeert een eigen personage, kiest zijn eigen waarheid en een masker dat daarbij past. Wanneer een personage door de mand valt, als het masker valt, heeft het geen grip meer op zijn 'leugen'. Wat blijft er dan over? We zijn verdwaald in de nuance en verwijderd van onze oerdriften en instincten. Wat gebeurt er met de mens die alles onderdrukt?"

Özdoğan ziet in 'haar' Hedda Gabler een mooi symbool om over het huidige tijdsbeeld te reflecteren: Hedda Gabler laat haar oerinstincten vrij, wordt harteloos, jaloers, verveeld, oppervlakkig, machtswellustig en hysterisch. Alle donkere kanten van de mens komen los, alsof ze weet dat het einde nadert en het dus niet meer uitmaakt dat ze ten onder gaat.

Özdoğan verwacht bij Rast tijd en ruimte te krijgen om als jonge maker haar eigen regiestijl/theatertaal verder te kunnen ontwikkelen. Zij wil graag onder supervisie van Rast samenwerken met een gekleurde cast, met een dramaturg en een schrijver om het stuk te bewerken.

Andere nieuwe makers

Theater Rast zal desgevraagd begeleiding bieden aan nieuwe makers die bij Podium Mozaïek aan de slag gaan.

7. Toelichting op begroting, dekkingsplan en kengetallen

De meerjarenbegroting is opgebouwd uit projectbegrotingen en een algemeen deel. De projectbegrotingen zijn bijgevoegd. Het algemeen deel is per jaar begroot en alleen voor de salariscomponent geïndexeerd.

Uitgangspunt van deze begroting is dat zowel het Amsterdams Fonds voor de Kunst als het Fonds Podiumkunsten de aanvraag honoreren. Overige aanvragen bij publieksfondsen zijn nog niet gehonoreerd, maar zullen naar verwachting wel de begrote bedragen opbrengen. Dit is gebaseerd op eerdere samenwerking met deze partijen.

De publieksinkomsten laten een lichte groei zien en groeien naar gemiddeld € 105.000,-. Dit is een voortzetting van de groei in voorgaande jaren en wordt vooral veroorzaakt door de herneming van de zeer succesvolle producties "George & Eran lossen wereldvrede op" en "De vlucht van de Granaatappel".

Het hoge bedrag aan publieke fondsen in 2018 wordt veroorzaakt door een toegekende projectsubsidie.

De toename van beheerslasten van ongeveer 86.000,- naar 125.000,- wordt voor het grootste deel veroorzaakt door de noodzakelijke toename in personeelskosten. In 2013-2016 zijn de ft's van de artistieke en zakelijke leiding drastisch gekort omdat aanvraag OCenW was afgewezen, wel goed beoordeeld, financieel onder de zaaglijn.

Door de samenwerking met Podium Mozaïek zijn de kosten voor beheer (zowel personele als materiële kosten) relatief laag. In het vernieuwde contract wordt uitgegaan van daadwerkelijk gebruik van ruimten. Rast betaalt verder een all-in huurprijs voor werkplekken. Studio en zalen worden afgerekend op daadwerkelijk gebruik, de studio van Mozaïek wordt in de toekomst alleen door Rast gebruikt als er repetities zijn. De huisvestingskosten zullen daardoor niet stijgen.

De vaste personeelskosten zijn gebaseerd op 2,4 fte functies van zakelijke en artistieke leiding. Deze worden niet in de projectbegrotingen meegenomen. Overige personeelskosten zijn gerelateerd aan de producties en zijn conform cao theater en dans. Theater Rast is van plan om met ingang van 2016 geen dienstverbanden meer aan te gaan met acteurs en andere artistieke medewerkers, maar hen op free-lance basis te betalen. Ook hier wordt uitgegaan van de adviezen in de cao theater en dans.

De producties die in het buitenland spelen worden kostendekkend geproduceerd en doen geen beroep op de meerjaren activiteiten subsidieregeling.